

Klima- og Miljødepartementet

Olje- og Energidepartementet

Geilo, 14.08.2014

Masseuttak for utbedring av Flævassdammen i Hemsedal og Ål kommune – prinsipielle merknader knyttet til NVEs saksbehandling

Villreinerådet i Norge er en frivillig organisasjon som består av de fleste villreinnemnder og villreinutvalg fra landets 23 villreinområder. Villreinerådet arbeider for å ivareta villreinen som art og dens behov - i et langsiktig perspektiv. Villreinerådet gir ut årboka Villreinen og drifter sammen med villreinsentraene nettsiden villrein.no.

Vi viser til saksdokument i NVEs sak 201303196-85, «ombygging av dam Flævatn» samt høringsuttalelse og klage fra Nordfjella og Fjellheimen villreinnemnd.

Villreinerådet har blitt orientert om arbeidet med utbedring av Flævassdammen og behov for masseuttak i forbindelse med dette.

Villreinerådet ser at det i denne saken er foretatt noen vurderinger og uttalelser vedrørende konflikter med villreininteresser som fremstår som uheldige, og som ikke bør skape presedens for liknende saker senere. Noen av momentene som er tatt opp av både Fylkesmannen i Buskerud og av Villreinnemnda ønsker vi også å kommentere siden disse er av prinsipiell karakter.

Det er ikke rådets oppgave å foreta en avveining av mulige alternativ for massehenting. Vi har tillit til fylkesmannen og villreinnemnda sine vurderinger av de lokale forholdene, slik de beskriver i sine uttalelser og støtter disse.

Rådet er likevel svært opptatt av at kunnskapsgrunnlaget for en beslutning er godt nok, at saksbehandlingen og lovanvendelsen fremstår som ryddig og rimelig – og at villreinens vedtatte særstilling i norsk arealforvaltning tas hensyn til.

Villreinerådets generelle merknader til saksbehandlingen og de vurderinger som er gjort følger skjematisk under:

1. Villreintrådet er svært overrasket over at det i et villreinområde skal være mulig å få et utvidet influensområde (nytt steinbrudd) på 50 000 m², med uttak av ca 500 000 m³ masse beliggende ca 1 km unna demningen, innenfor rammene til gjeldende konsesjon fra 1957? Vi ber departementene vurdere om beslutningen fra NVE her er riktig.
2. Videre – slik villreintrådet har oppfattet saken, siden dette kan behandles innenfor rammene av konsesjonen fra 1957, behandles tiltaket ikke etter Plan- og Bygningsloven eller for så vidt vannressursloven og laks- og innlandsfiskeoven (anleggelse av et nytt fiskevann må etter Villreintrådets forståelse også behandles etter de to forannevnte?). Medfører dette riktighet?
3. I følge Fylkesmannen i Buskerud kommer prosjektet i konflikt med nasjonale interesser knyttet til villrein. Steinbruddet er lokalisert i en trekk-korridor for villrein som eneste mulige tilgang fra nord for å benytte viktige beiteområder i sørøst i villreinområdet. Nye irreversible inngrep i korridoren anses å være i strid med nasjonale føringer om å ivareta villreinen og dens leve- og funksjonsområder.

NVE mener likevel at steinbruddet, ikke vil føre til vesentlig negative virkninger for miljø og samfunn og at behovet for å foreta en konsekvensutredning ikke er tilstede.

NVE uttaler på tross av dette: «NVE er enig med klagerne i at dersom man bare skulle ta hensyn til villreinen vil det være liten tvil om at det mest skånsomme tiltaket ville være å skaffe stein fra et eksternt steinbrudd utenfor ev. villreinområder».

Villreintrådet mener at konsekvensene for villrein, og vurderingsgrunnlaget til NVE fremstår som uklart.

Villreintrådet mener at et inngrep av et slikt omfang – i en viktig trekk-korridor, og som i tillegg bryter med en rekke politiske og nasjonale mål for å ivareta villreinens leveområder, åpenbart bør konsekvensvurderes og behandles etter relevant lovverk. Konsesjonen fra 1957 bør ikke være tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for et så omfattende tiltak i svært sårbart område.

Avslutningsvis vil Villreintrådet også komme med et en oppmoding til forvaltningsstyresmaktene om å gjøre ting i riktig rekkefølge. Rådet forstår ikke hvorfor revidering av konsesjon for Heimsilutbyggingen og de innspill som man der fikk for å utbedre trekkmulighetene, ikke kreves behandlet før man godkjenner et nytt og så stort og omstridt tiltak etter en foreldet konsesjon.

Med vennlig hilsen

For Villreirådet

Øystein Landsgård (leder)

Kopi til:

- NVE
- Nordfjella og Fjellheimen villreinnemnd
- Miljødirektoratet
- Fylkesmannen i Buskerud